

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

การจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนของกลุ่มไตรภาคีในชุมชน
กะรน จังหวัดภูเก็ต

ผู้เขียน

นางสาวกษิรา กาเยาว์

ปริญญา

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม)

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

ศาสตราจารย์ ดร. มนต์ สุวรรณ ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ประสาน ตั้งสิกบุตร กรรมการ
รองศาสตราจารย์พวงเพชร ธนสิน กรรมการ**บทคัดย่อ**

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบริบทความเป็นมาของกลุ่มไตรภาคีในชุมชนกะรน จังหวัดภูเก็ต ศึกษารูปแบบการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนของกลุ่มไตรภาคีฯ และศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนของกลุ่มไตรภาคีฯ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ กลุ่มไตรภาคี แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มเทศบาลตำบลกะรน กลุ่มที่ปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิ และกลุ่มชมรมรักษ์กะตะกะรน จำนวน 352 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบนำสัมภาษณ์และแบบสอบถาม ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

จากการศึกษาบริบทความเป็นมาของกลุ่มไตรภาคีพบว่า เหตุผลการก่อตั้งกลุ่มไตรภาคีเกิดจากการที่ชุมชนกะรนเปลี่ยนเป็นสังคมธุรกิจเพื่อการท่องเที่ยวไปอย่างรวดเร็ว ทำให้ชุมชนประสบปัญหาการอยู่ร่วมกันของคน และการเพิ่มจำนวนของประชากรที่เข้ามาในพื้นที่อย่างรวดเร็ว เป็นเหตุให้เกิดผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการบริหารจัดการภายในชุมชน ปัญหาเหล่านี้เป็นแรงผลักดันให้ภาครัฐต้องร่วมมือกับภาคเอกชน เพื่อยื่นมือเข้ามาช่วยเหลือชาวบ้านและรักษาผลประโยชน์ให้กับชุมชน โดยกำหนดแนวทางระเบียบข้อบังคับที่ใช้ร่วมกันในชุมชนต่อไป จึงเกิดการรวมตัวกันของทั้งสามฝ่าย คือ ภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาชน ในนามกลุ่มไตรภาคีเพื่อแก้ปัญหาให้กับชุมชนต่อไป

การศึกษารูปแบบการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนของกลุ่มไตรภาคี ผลการศึกษาพบว่า 1) กลุ่มไตรภาคีมีการรักษาผลประโยชน์ให้กับชาวบ้านในชุมชน โดยการกำหนดกฎระเบียบและข้อบังคับภายในชุมชนขึ้น เพื่อป้องกันระบบเศรษฐกิจของชุมชนให้ชาวบ้านที่เกิดในชุมชนยังคงมีอาชีพในการทำมาหากินอยู่ 2) กฎระเบียบและข้อบังคับที่ใช้ร่วมกันในชุมชนนั้นมีความยุติธรรมสำหรับทุกฝ่ายคือ นายทุน ชาวบ้าน ลูกจ้าง หรือนักท่องเที่ยว มีเรื่องร้องทุกข์ร้อนใจทุกฝ่ายจะได้รับความเป็นธรรมและเสมอภาคเท่าเทียมกันในสังคม ทำให้ทุกคนสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข 3) เมื่อในชุมชนไม่มีผู้มีอำนาจเหนือกัน ดังนั้นการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจำเป็นต้องขออนุญาตและอยู่ในความควบคุมดูแลของกลุ่มไตรภาคีทุกกรณี 4) การบริหารจัดการของกลุ่มไตรภาคีนั้น ทุกองค์กรในกลุ่มไตรภาคีมีบทบาทเท่าเทียมกันขึ้นอยู่กับว่าในงานนั้นๆ เป็นความถนัดและเป็นความรับผิดชอบขององค์กรใดเป็นพิเศษก็จะไปเป็นแม่งาน ส่วนองค์กรที่เหลือก็จะไปสนับสนุนให้ความช่วยเหลือตามแต่แม่งานจะร้องขอ เรื่องของงบประมาณแบ่งเป็น 2 ประเภทคือ ประเภทไม่ใช้งบประมาณเป็นการขอความร่วมมือจากฝ่ายต่างๆ ตามแต่จะอนุเคราะห์ และประเภทที่ใช้งบประมาณจำนวนมาก โดยเรียกขอจากทั้งสามองค์กรตามแต่จะช่วยเหลือองค์กรละเท่าใด ส่วนวิธีการดำเนินงานของกลุ่มไตรภาคีคือ ชมรมรักษะกะตะกะรนเป็นชมรมของชาวบ้าน ดังนั้นไม่ว่ากิจกรรมหรือเรื่องร้องเรียนมักจะผ่านชมรมรักษะกะตะกะรนเป็นด้านแรก จากนั้นเรื่องจะส่งไปยังเทศบาลตำบลกะรน เพื่อให้นายกเทศมนตรีคัดเรื่องที่จะนำเข้าไปรายงานในที่ประชุมกลุ่มไตรภาคี โดยชมรมรักษะกะตะกะรนเป็นผู้ทำรายงานการประชุม แจ้งไปยังคณะที่ปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิที่ไม่สามารถเข้าร่วมประชุมในครั้งนั้นๆ ได้ เพื่อทราบโดยทั่วกัน หรือหากเป็นเรื่องควมมากๆ จะจัดให้มีการประชุมทางโทรศัพท์ทันที เมื่อมติเอกฉันท์ที่จะจัดบงฯเพื่อการดำเนินงาน

จากการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนของกลุ่มไตรภาคี ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้ 1) ปัจจัยภายในชุมชนสูงสุดประกอบด้วย การได้รับผลประโยชน์จากการดำเนินงานของกลุ่มไตรภาคีมากที่สุดทุกด้านคือ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านบริหารจัดการชุมชน ส่วนการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานของกลุ่มไตรภาคี มีเพียงการรับรู้ข่าวสารจากเพื่อนบ้านเท่านั้นที่บ่อยครั้ง ค่าเฉลี่ย 1.53 ซึ่งเป็นค่ามากที่สุด 2) ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม จากผลการศึกษาพบว่า สมาชิกของกลุ่มไตรภาคีมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนในระดับมากทุกด้าน 3) ระดับความสำเร็จในการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนของกลุ่มไตรภาคีพบว่า มีความสำเร็จในการบริหารจัดการองค์กร มีความสำเร็จในการจัดสรรงบประมาณเพื่อการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชน มีความสำเร็จในวิธีการดำเนินการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนอยู่ในระดับมากทั้งหมด

Independent Study Title Community Environmental Management of a Trilateral Group in Karon Community, Phuket Province

Author Ms. Kasira Kayao

Degree Master of Arts (Man and Environment Management)

Independent Study Advisory Committee

Prof. Dr. Manat Suwan	Chairperson
Assoc. Prof. Prasarn Tangsikabuth	Member
Assoc. Prof. Puangpetch Dhanasin	Member

ABSTRACT

The research is conducted to study the history of the Tri-parties group in Karon Community, Phuket Province. The tri-parties group's management of community environment and factors influencing the environment management. The target tri-parties group comprises of 352 members from Karon Community Group, a group of qualified advisors and Katakaron Conservation Group. Interview and questionnaire are used as tools to acquire information for the research.

When exploring the history of the tri-parties group, it is discovered that the group was established as the community has been fast developed to be tourism-based economy. Owing to the rapid development, the community has encountered standard of living problem, fast expansion of its population. The change had generated economical, social, environmental effects and difficulty in community management. These problems have driven both private and governmental organizations to help the community's members conserve their own benefits. Therefore, the three parties, including the government, private sectors and people, collaborate as the Tri-parties group to solve community problems.

The research findings can be summarized as following. 1) The tri-parties set the regulations and rules which are applied within the community to conserve the benefits and occupations for its

populations. 2) The regulations and rules provide justice to all parties including enterparneurs, people, employees or tourists, The regulations and rules endure that when any complaints arisen, all parties will be treated equally or given equal justice and promote peaceful sharing community. 3) When all parties are treated equally, uses of natural resources and environment require allowance or permission from the tri-parties group. 4) The three members of the tri-parties group are given equal roles. However , a particular group will be assigned the head of the task(s) when the task(s) require special skills to tackle with while the remaining parties will work to support the head group as requested. The management is classified into two types - the first does not require budget and the second requires the budgets. The first type of management can be accomplished with the complimentary wok or cooperation from other organizations. The second type requirws certain budgets. The budgets will be raised from the three partied at the value depending on each party's affordability, Most complaints or requisition will be submitted to the katakaron Conservation group, which consists of the community members. The complaints of requisition will be transferred to the Karon Municipality for the mayor select the topics to be discussed at the meeting of the tri-parties group. The Katakaron Conservation Group is responsible for preparing the minute of meeting for qualified advisors who can't attend the meeting. If the requisition or tasks require urgent approval, the phone conference will be held among the members. If the members approve the requisition, the budget will be allocated for the tasks.

Factors influencing the environment management are concluded subsequently. 1) Internal factors caused within the community, Benefits obtained as a result of the tri-parties group, ranked from high to low priority, include economical, social, environmental, management benefits respectively. The research shows that the community's members of the obtained information regarding the tri-parties group's work from their neighbors (mean of 1.53). This is the highest frequency from the research. 2) Participation. It is discovered that the tri-parties members, participation in the community's environment management programs is high. 3) Success level. The research indicates that the successes of organization management, budget allocation and environment at management programs are high.